

Vástádus reivii boazodoalloeláhusa guohtunroasu birra

Mun čujuhan reivii beaiváduvvon njukčamánu 20.b. 2020 maid fylkkasátnejođiheaddji ja Romssa ja Finnmárku sátnedođiheaddjít leat sádden guohtunroasu birra maid boazodoalloeláhusa dál vásinha.

Nu go čállibehtet, de lea dál hui duođalaš guohtunroassu boazodoalus, lassin covid-19 njoammudávdda leavvama maid riika ferte hálldašit gáibideaddji dilis. Mun sáhtán didjiide lohpidit ahte guohtunroassu boazodoalus lea hui bajás vuoruhuvvon departemeanttas. Ieš lean hui dárkilit čuvvon guohtunroassodili boazodoalus. Mus lea earret eará leamaš njuolggaa oktavuohta Finnmárku gearggusvuodenálávddegotti jođiheddjiin, ja buorre ovttasbargu boazodoalloeiseválddiigun ja Norgga Boazosápmelaččaid Riikkaservviin (NBR). Lean maid čáðahan Sámedikkiin čoahkkima gos guohtunroassu lei okta fáddá mágga eará fáttás.

Dán jagáš boazodoallošehtadusa šiehtadallamiin sohppojuvvui mo šiehtadallanbealit galget guohtunroasu hálldašit. Departemeanttas lea leamaš hui buorre ovttasbargu NBR:n miehtá dálvvi. Eanadoallodirektoráhta ja fylkkamánnit, vástideaddji ovttadagat, gozihit šiehtadallamiid mearrádusaid čuovvoleami.

Boazodoallošehtadusa 2020/2021 šiehtadallamiin sohpe šiehtadallanbealit sirdit 10 miljovnna ruvnnu Boazodoalu ovdánahtiinfoanddas heahtegearggusvuodenafondii hálldašan dihte guohtunroasu mii dál lea boazodoalus. Eanaš oassi dain ruđain lea geavahuvvon oastit fuođđariid njukčamánu.

Guohtunroassu lea ovdánan heajut guvlui dán dálvvi. Boazodoalloeiseválddiid mañimuš rapportaid mielde sáhttá guohtunroassu bistit gitta cuonjománu/miessemánu molsašupmái.

Ráđđehus sáddii cuonjománu 3.b. evttohusa Stuoradiggái ahte lasihit 20 milj. ruvnnu heahtegearggusvuodenafondii, veahkehan dihte boazoeaiggádiid erenoamáš váttis dilis ja láhčit elliide ja boahttevaš buvttadeapmái buoret dili. Stuoradiggi meannudii evttohusa cuonjománu 7.beaivve. (<https://stortinget.no/no/Saker-gpublikasjoner/Saker/Sak/?p=79332>). Stuoradiggi čuovvulli ráđđehusa evttohusa, ja heahtegearggusvuodenafonnda lea de lassánan 20 miljovnna ruvnnuin.

Lea stuora hástalus fievriderit fuođđariid ealuide. Fievrrideami lea váttis čáðahit lassin dan ahte fievriderapmi máksá. Ollu ealut leat guhkkin eret biilageainnuin. Šiehtadallanbeliin lei čoahkkkin cuonjománu 3.beaivve gos guohtunroassu lei fáddá. Dat čoahkkkin lei dán jagáš boazodoallošehtadallamiid čuovvoleapmi. Čoahkkimis mearridedje šiehtadallanbealit várrer ruđa fievriderit fuođđariid helikopteriin Guovdageainnus ja Kárášjogas dohko gosa bohccot leat. Helikopterat fievriderit fuođđariid bearjadaga. Jurdda lea ahte fievriderit sullii 250 tonna fuođđariid ovdal beassážiid.

Mu mielas lea buorre ahte boazodoalloeláhussii lea stuorra beroštupmi. Seammás háliidan geavahit vejolašvuoda bivdit din geat lehpet boazodoallosuohkanat geavahit váikkuhangaskaomiid ja reaidduid mat dis leat doarjut boazoeaiggádiid váttis dilis. Fylkkamánni lea earret eará mearridan giddet skohterláhtuid, ja beanaeaiggádiidda

veaddingeatnegasvuða muhtun guovlluin. Bohccot sáhttet bahkket oðða guovlluide, ja dakkár sajiide gos sii dábálaččat eai leat. Dat sáttá mielddisbuktet váttisvuðaid ja riidduid boazoeaiggáid ja earáid gaskii. Danne bivddán din láhčit dili nu ahte suohkanat aktiivvalaččat lágidit dieðuid ja ávžžuhit olbmuid vándardit várrugasat amas riiddut eai bohciidit. Háliidan erenoamážit deattuhit ahte das lea stuora mearkkašupmi jos suohkanat čielgasit muijalit ahte buohkat galget čuovvut bagadusaid ja njuolggadusaid maid eiseválddit daðis mearridit, veahkehan dihte boazoeaiggáid ja bohccuid váttis dilis.

Dearvuðaiguin Olaug Vervik Bollestad